

Eesti Tööstajate Keskkliidu tegevusaruanne 2022-2023 (01.04.2022-31.03.2023)

Eesti Tööstajate Keskkliit on Eesti Vabariigis tegutsevate tööstajate ja nende liitude vabatahtliku koostumise teel moodustatud mittetulundusühing, mis on Euroopa Sotsiaalmudeli põhimõtete alusel tööstajaid ja ettevõtlust esindav partnerlusorganisatsioon Eestis.

Eesti Tööstajate Keskkliit on 1917. aastal asutatud Eesti Vabrikantide Ühisuse tegevuse jätkaja ja põhieesmärkide kandja.

Eesti Tööstajate Keskkliidu peamine eesmärk on Eesti majanduskasv ja inimeste elatustaseme tõus.

Eesti Tööstajate Keskkliit:

- mõjutab seadusandjaid ja valitsejaid tegema otsuseid, mis aitavad kaasa majanduskasvule ja paremale ettevõtluskeskkonnale;
- annab ettevõtjatele ja nende liitudele teadmisi, mis aitab neil kasvada ja paremaid tulemusi saavutada;
- selgitab avalikkusele majandust ning tööstajate ja ettevõtjate rolli selles.

Eesti Tööstajate Keskkliidu liikmeskond

31.03.2023 seisuga oli Eesti Tööstajate Keskkliidul 165 liiget, sealhulgas 140 ettevõtet ja 25 erialaliitu. Läbi erialaliitude esindame kokku enam kui 2000 ettevõtet, mis on tööstajaks enam kui 250 000 töötajale.

Majandusnäitajad

Eesti Tööstajate Keskkliidu tulud koosnevad liikmemaksudest, ettevõtlusest saadavatest tuludest ja projektirahastustest. 2022-2023. majandusaastal moodustas keskkliidu liikmemaksutulu 639 tuhat eurot ja tulu ettevõtlusest 179 tuhat eurot. Keskkliidu 2022-2023 majandusaasta kasumiks kujunes 97 tuhat eurot.

Keskmine töötajate arv oli 11 töötajat. Aruandeaasta lõpu seisuga oli Eesti Tööstajate Keskkliidu juhatus üheliikmeline.

Peamised finantsnäitajad	2022/2023	2021/2022
Liikmemaksude tulu (EUR)	638 720	600 991
Liikmemaksutulude kasv %	6%	10%
Lühiajaliste kohustuste kattekordaja	3,0	2,9

Finantsnäitajate leidmisel kasutatud valemid:

Liikmemaksutulude kasv (%) = (majandusaasta liikmemaksutulud – eelmise aasta liikmemaksutulud) / eelmise aasta liikmemaksutulud * 100

Lühiajaliste kohustuste katekordaja (kordades) = käibevara / lühiajalised kohustused.

Liidu juhtimine

Liidu kõrgeim juhtorgan on üldkoosolek, mis koguneb korra aastas. Üldkoosoleku ainupädevusse kuulub muuhulgas volikogu liikmete valimine ja liidu majandusaasta aruande kinnitamine.

Volikogu on põhikirjas sätestatud ulatuses üldkoosoleku ülesandeid täitev kuni 30 liikmeline füüsilistest isikutest koosnev organ.

Volikogu juhib liikmete poolt valitud esimees (president). Alates 2019. aastast on volikogu esinaine Kai Realo. Teda asendab äraolekul üks volikogu aseesimeestest.

Volikogu koguneb 10 korda aastas ning selle koosolekutel osalevad lisaks volikogu liikmetele külalistena ministrid, suursaadikud ja erinevad eksperdid.

Eelmise majandusaasta üldkoosolek toimus 21.09.2022. Teiste hulgas osales ning pidas kõne ka Eesti Vabariigi peaminister Kaja Kallas.

Volikogul on viis aseesimeest (eestseisus):

Tiit Kuuli (Eesti Ehitusettevõtjate Liit)

Ain Hanschmidt (AS Infortar)

Olavi Lepp (Swedbank Eesti)

Jüri Käo (AS Balbiino, AS Liviko, Tallinna Kaubamaja Grupp AS)

Ivo Suursoo (Columbus Eesti AS)

Volikogu kinnitab kolmeks aastaks ametisse Tööandjate Keskliidu tegevjuhi, kelleks on alates 2019. aasta kevadest Arto Aas. Tegevjuhi ülesanne on organisatsiooni ja meeskonna igapäevane juhtimine ning liikmete kaasamine.

Eesti Tööandjate Keskliidu esindajad osalevad seadusloomes ja poliitikate väljatöötamiseks loodud töögruppides, kujundavad ettevõtjate ja tööandjate mainet avalikkuses ning tõstatavad ettevõtjatele olulistel teemadel avalikkuses diskussioone.

Liikmete huvide esindamine

Eesti Tööandjate Keskliit nimetab ettevõtjate esindajad mitmetesse koostööorganitesse, nagu Haigekassa nõukogu, Töötukassa nõukogu, EAS, Kutsekoda jt, kus seistakse tööandja huvide eest. Eesti Tööandjate Keskliit on oma liikmetele abiks kollektiivsete töövaidluste lahendamisel.

Eesti riigi tasandil on Eesti Tööandjate Keskliit ainus ettevõtlusorganisatsioon, mida tunnustavad sotsiaalpartnerina valitsus ja ametiühingute keskorganisatsioon. Eesti Tööandjate Keskliit osaleb aktiivselt riigi tasandil poliitikate kujundamisel ja läbirääkimistel töövõtjate esindajatega, kaitstes ja esindades oma liikmete huvisid.

Eesti Tööandjate Keskliidu liikmeskonna kooskõlastusringist käivad läbi kõik ettevõtlust ja töösuhteid puudutavate oluliste õigusaktide eelnõud.

Osaleme kümnetes töörühmades ja esinduskogudes, kus kaitstakse ettevõtjate seisukohti. Sealhulgas oleme kaasatud peaministri majanduse elavdamise ekspertkogusse.

Sõnastame tööandjate huve ja töötame poliitikaid välja kuues valdkondlikus töörühmas, mida juhivad keskliidu liikmete hulgast valitud esimehed:

Majanduskeskkond ja maksud. Töörühma juht on Ain Hanschmidt (AS Infortar)

Tööandjate missioon on aidata kaasa Eesti majanduse kasvule ja inimeste elatusaseme tõusule. Seetõttu peame õigeks, et kõigi majandust mõjutavate poliitiliste otsuste olulisimaks hindamiskriteeriumiks on Eesti konkurentsivõime kasv.

Töögrupi fookuses on majandusareng, ettevõtluskeskkond ja maksud. Majandusarengu seisukohast oluliste suurte teemavaldkondade, nagu tööturg, haridus, innovatsioon ja jätkusuutlik ettevõtlus jaoks oleme loonud eraldi töögrupid.

Innovatsiooni käivituskoda. Töörühma juht on Ivo Suursoo (Columbus Eesti AS)

Eesti ettevõtete tootlikkus on viimastel aastatel kasvanud oluliselt aeglasemini kui palk jm sisendhinnad. Konkurentsivõime säilitamiseks või kasvatamiseks on vaja struktuurset muutust majanduses ja ühiskonnas tervikuna.

Tervis. Töörühma juht on Kadri Mägi-Lehtsi (Roche Eesti AS)

Selleks, et inimesed saavutaksid tööl paremaid tulemusi, oleksid vähem haiged ja püsiksid kauem tööturul, tuleb nende tervise eest hoolt kanda. Lisandunud väärtuse, maksutulu ja sissetulekute vähenemise läbi kaotab igast haiguspäevast nii töötaja, tööandja kui ka riik.

Tööturg. Töörühma juht on Raul Puusepp (Eesti Kaupmeeste Liit)

Iga ühiskonnaliige, kes soovib ja suudab tööturul panustada, peab saama seda teha. Pooldame tööturu avamist kolmandate riikide spetsialistidele. Aitame kaasa paindlike töösuhete ja vormide levikule. Seisame nii töötajate kui ka tööandjate jaoks õiglase miinimumpalga eest.

Haridus. Töörühma juht on Veljo Konnimois (Eesti Masinatööstuse Liit)

Töötame selle nimel, et leevendada kõrgkvalifitseeritud spetsialistide puudust. Peame oluliseks tulevikutalentide Eestisse meelitamist, kutsehariduse kvaliteedi tõstmist ja tehniliste erialade õpetamise suurendamist kõrgkoolides. Elukestev õpe peab saama elustiiliks.

Keskfond ja vastutustundlik ettevõtlus. Töörühma juht on Taavi Veskimägi (Eesti Kaitsetööstuse Liit)

Kõik varad tuleks võtta võimalikult säästlikult Eesti-siseselt riigi arengu huvides kasutusele, mitte müüa neid odavalt toormaterjalina välismaale.

Tööandjate tegevused ja saavutused 2022-2023 majandusaastal

Majandusruum, maksud ja juhtimine

Seisime aktiivselt energiakriisi ja tarneahelate probleemide lahenduste eest. 2022. aasta kevadel kompenseeriti kõigile tarbijatele elektri ja gaasi võrgutasu ning maagaasi hind 2,74 eurot megavatt-tunni kohta.

Hoidsime ära 2022. aasta novembris kavandatud keeleseaduse muudatused, millega oleks põhjendamatult piiratud võõrkeelte kasutamist avalikus ruumis, nagu näiteks domeeninimeses ja ettevõtete logodel.

Loobusime otsustavalt paljudest maksumuudatusettepanekutest eesmärgiga hoida maksurahu, mis terve valimistsükli jooksul ka õnnestus kõigi debatialgatuskatsete kiuste.

Leppisime sotsiaalpartneritega kokku, et alampalk tõusis 2023. aastal võrreldes eelmise aastaga 71 euro võrra ehk 725 euroni ning tunnitasu 3,86 euroni.

Tunnustame head juhtimiskvaliteeti ja valisime taas koos personalijuhtimise ühingu PARE, Äripäeva ja Pärnu Juhtimiskonverentsiga parima juhi. Tiitli pälvis 2022. aastal LHV Grupi juht Madis Toomsalu.

Jätkasime keskliidu liikmetel mõeldud juhtimiskunsti klubi korraldamisega, kus jagatakse Eesti tippjuhtide kogemusi ja ideid, levitatakse juhtimisalaseid teadmisi ning tugevdatakse omavahelisi kontakte.

Korraldasime koostöös EAS-i ja Eesti Kaubandus-Tööstuskojaga ettevõtluskonkursi ning gala, kus tunnustasime Eesti parimaid ettevõtteid. Aasta ettevõtteks valiti Saaremaal tegutsev laevaehitusfirma Baltic Workboats.

Tööturg

Aitasime kaasa välismaalaste tööle võtmise lihtsustamisele. Näiteks on sisserändepiirangu erandi tõttu nüüd Ukraina põgenikel lihtsam Eestis töötada. Välismaalasest töötaja lühiajalise töötamise registreerimisele järgnevalt on aga võimalik saada ka kaheaastane tähtajaline töölouba.

Samuti saavutasime tippspetsialisti piirarvulise palkamise palganõude vähendamise ehk senise kahekordse Eesti keskmise palga asemel tuleb talle maksta 1,5-kordne eesti keskmine palk. Lisaks sätestati uuendusena küpse kasvuettevõtte erand välistöötajate värbamisel.

Töötuskindlustuse seadusesse tehti muudatus, mille kohaselt on edaspidi hüvitisperiood kriisi ajal pikem ja keskmisest parema hõive puhul lühem kui praegu.

Aitasime kaasa tööturu muutuste reguleerimisel. Kaugtöö korral jagatakse nüüd vastutus töö korralduses ja töökoha sisustamisel tööandja ja töötaja vahel.

Pikkade kolmepoolsete läbirääkimiste – tööandjate, ametiühingute ja sotsiaalministeeriumi vahel – tulemusel sätestati uus, iseseisva otsustuspädevusega (IOT) töötaja mõiste (töötaja vastutab ise oma tööaja korralduse eest, kui töötaja ja tööandja on selles kokku leppinud) ja sätestati valveaja erisused puhkeaja osas info- ja kommunikatsioonitehnoloogia teenustega tegelevale töötajale.

Seisime töösuhete paindlikumaks muutmise eest nii töötute tööampsude võimaldamisel kui veensime valitsust kaubandussektori muutuvtundide pilootprojekti laiendamiseks sektoriüleselt.

Toetasime valitsuse otsust ellu viia sooduspensionide reformi, mille tulemusena lõpetatakse sooduspensionide maksmine parimas tööeas inimestele.

Meie vastuseisu tõttu ei läinud Riigikogus läbi Ametiühingute Keskliidu ettepanek kehtestada seadusega kirjalikus töölepingus kokkulepitavate tingimuste loetelu ehk kohustuslikud töölepingu tingimused.

Seisime selle eest, et töötuskindlustusmaks määr jääb järgmiseks neljaks aastaks senisele tasemele ehk 2,4 protsendile, millest töötajad tasuvad 1,6 ja tööandjad 0,8 protsenti.

Tervis

Olime terviseedenduse maksuvabastuse laiendamise eestkõnelejad, tänu millele sisaldus see ettepanek kõikide erakondade 2023. aasta Riigikogu valimiste programmides.

Jätkasime mitmel suunal terviseedenduse selgitustööd, et maksuvabastust laiendataks tulumaksuseaduses ennetuselt tervishoiule.

Tervise tööühma fookus oli tervishoiu rahastamisel ja väärtuspõhise lähenemise rakendamisel tervishoius.

Tervise tööühm keskendus ka vajadusele prioretiseerida tervishoidu tõhusamaks muutvaid digilahendusi ning panustada oluliselt rohkem terviseandmete kasutamisse tervishoiu korralduse ja tulemuslikkuse parandamiseks. Samuti andsime sisendi Tervisekassa arengukavale.

Korraldasime erinevaid seminare ja kohtumisi riigi esindajatega, mille peateemadeks olid reformid tervishoius ja ministeeriumi hallatavates asutustes.

Jätkusuutlik ettevõtlus

Tööandjate aktiivsel pealekäimisel algatas valitsus rohepöörde tegevuskava väljatöötamise, et anda investeerimiskindlus ja mõelda läbi rohe-eesmärkide saavutamine.

Jätkasime rohepöörde elluviimiseks vajalikku seadusloomesse panustamist, mille tulemusena on valminud riigi seisukohad roheleppes osas ning koostatud Eesti riiklikku energia- ja kliimakava aastani 2030.

Aitame valitsusel leida ja hoida head tasakaalu kliimaeesmärkide ja konkurentsivõimelise ettevõtluskeskkonna vahel. Edendame liikmete hulgas vastutustundlikku ettevõtlust.

Innovatsioon

Töötasime välja Innovatsioonitrepi idee, mille prototüüp ootab arendustööd ja on olnud inspiratsiooniks koalitsioonipartnerite mõttele luua ka Rohetrepp ettevõtjate abistamiseks kestlikkusealastes väljakutsetes.

Olime teadus-arendustegevuse maksuvabastuse laiendamise eestkõnelejad, tänu millele sisaldus see ettepanek kõigis 2023. aasta Riigikogu valimiste valimisprogrammides. Viisime erakondadeni ettepaneku kehtestada teadus-arendusinvesteeringuteks ettevõtetele finantsstiimul, mis jõudis 2023. aastal meetme eelnõuna kooskõlastusringile.

Korraldasime mitmeid Tööandjate Innovatsiooni Käivituskoha TIKK sündmuseid, mille eesmärk on ettevõtluse innovatsiooni toetamine populariseerimise, informeerimise, võrgustumise ja poliitikakujunduse kaudu.

Jätkasime Tööandjate 2% klubi tegevust, mis koondab vähemalt 2% oma käibest või miljon eurot aastas teadusarendustegevusse investeerivaid ettevõtteid. Klubiga on liitunud 24 organisatsiooni. Algatus jõudis Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi konkursi „Tunnusta ettevõtluse edendajat 2022“ finaali.

Jätkasime osalemist Teadus- ja Arendusnõukogus (TAN), mis nõustab Vabariigi Valitsust teadus- ja arendustegevuse strateegia küsimustes.

Haridus ja praktika

Osalesime aktiivselt hariduse valdkonna rahastamise ja reformimise debatis.

Andsime välja parima praktikakoha tiitlid. Parimaks praktikakohaks sai 2022. aastal puidutööstus Thermory. Parimaks väikeettevõttest praktikakohaks valiti õigusbüroo PwC Legal ja parimaks regionaalseks praktikakohaks Tartu metallitööstus Tarmetec. Eestis õppivatele välistudengitele praktikavõimaluste pakkumise eest pälvis tunnustuse IT-ettevõtte Playtech.

Viisime läbi konkursi „Praktik Cum Laude“, kus tunnustasime parimaid praktikante ning võitjate kooli- ja töökohapoolseid juhendajaid.

Tunnustasime koostöös Eesti Täiskasvanute Koolitamise Assotsiatsiooniga ANDRAS õppijasõbralikku ning häid praktikavõimalusi pakkuvat tööandjat, kelleks 2022. aastal osutusid Hiiumaa plastitööstus Dagöplast ja Tartus tegutsev metallitööstus Hanza Mechanics.

Rahvusvahelised suhted

Jätkasime tööd Eesti tööandjate huvide kaitsemisel ja esindamisel rahvusvahelisel tasandil. Tööandjate Keskliit on Euroopa suurima ja mõjukaima ettevõtluse keskorganisatsiooni BusinessEurope ning rahvusvahelise tööandjate Katusorganisatsiooni IOE liige. Oleme esindatud rahvusvahelises tööorganisatsioonis ILO, majanduskoostöö organisatsiooni OECD ettevõtlus- ja tööstuskomitees BIAC ning Euroopa majandus- ja sotsiaalkomitees EESC, mis nõustab Euroopa Komisjoni ja Euroopa Parlamenti.

Läbi rahvusvaheliste katusorganisatsioonide osalesime rahvusvaheliste, aga eelkõige ettevõtlust mõjutavate EL-i õigusaktide ja poliitikate väljatöötamises. Lisaks nimetatud katusorganisatsioonidele osalevad meie eksperdid Euroopa Komisjoni nõuandekomiteede ja üle-euroopaliste agentuuride/fondide juhtorganites.

Meie eesmärk on parandada investeerimis- ja ettevõtluskeskkonda Eestis ja Euroopa Liidus ning tagada läbi uute EL vabakaubanduslepingute meie ettevõtjatele parem juurdepääs kolmandate riikide turgudele. Aktiivse rahvusvahelise koostööga aitab Eesti Tööandjate Keskliit kaasa Eesti rahvusvahelise konkurentsivõime, innovatsioonivõimekuse ja ekspordipotentsiaali parandamisele.

Informeerisime jooksvalt Tööandjate keskliidu liikmeid uutest Euroopa Komisjoni poolt avaldatud algatustest ja andsime ülevaadet läbirääkimiste hetkeseisust. Edastasime Eesti tööandjate positsioone nii BusinessEurope kui ka Business at OECD dokumentide kui ka läbirääkimiste seisukohtadesse.

Osalesime aktiivselt BusinessEurope presidentide ja tegevjuhtide koosolekutel nii Prahas kui Stockholmis, korraldasime Põhja ja Balti riikide kohtumisi ja panustasime üldiste deklaratsioonide koostamisse. Praha deklaratsioonis tõsteti esile ettevõtjate tähelepanekud seoses Euroopa Liidu poliitikatega toimetulekul ja majandusliku olukorra ja Stockholmi deklaratsioonis kutsuti Euroopa Liitu võtma vastu kiireid meetmeid energiakriisi lahendamiseks, ettevõtetele regulatiivse hingamisruumi andmiseks ja avatud reeglitel põhinevat ülemaailmse kaubanduse kaitseks.

Eesti Tööandjate Keskliit koos üheteistkümne Euroopa Liidu ettevõtjate organisatsiooniga (Belgia, Iiri, Tsehhi, Taani, Soome, Luksemburg, Poola, Portugal, Rootsi, Hollandi, Hispaania) esitasid ühispoordumise leides et D9+ liikmesriikidel ja nende ettevõtlusorganisatsioonidel on oluline roll, et aidata Euroopal ellu viia selle digitaalse kümnendi ühiseid ambitsioone, mis kaitsevad jõukust, õiglust ja vastupidavust. Detsembris toimunud kohtumisel kutsusid ettevõtlusorganisatsioonid B9+ raames parandama digitaalset koostööd.

Kohtusime Riigikantselei Euroopa Liidu sekretariaadiga, kus arutasime koostatava dokumendi „Eesti ELi poliitika 2023-2024“ prioriteete tööandjate vaatest.

Arutasime koos Eesti suursaadik Hiinas Hannes Hansoga poliitilisest ja majanduslikust olukorrast Hiinas. 2022. aasta on olnud nii Euroopa Liidu kui ka Hiina jaoks tormiline. Mõlemad osapooled on pidanud toime tulema mitmete kriisidega: sõda Ukrainas ja sellest tulenevad energia- ja toiduga kindlustatuse kriisid, inflatsioon ning ebastabiilne geopoliitiline keskkond. Hiina puhul on Hiina juhtkonna jaoks niigi poliitiliselt pöördelisel aastal keerukust lisanud üha enam jätkusuutmatu COVID-poliitika ja kinnisvarakriis.

Panustasime Euroopa tööandjate keskorganisatsioon BusinessEurope poolt esitatud tegevuskavva Euroopa ettevõtete suurema konkurentsivõime ja regulatiivse hingamisruumi loomiseks. Konkreetselt tuleks vähendada kattuvust ja dubleerivaid aruandlusnõudeid keskkonna-, sotsiaal- ja juhtimisalगतustes (ESG), näiteks hoolsuskohustuse või tööstusheite direktiivis.

Sügisel edastas Eesti Tööandjate Keskliit koos Põhjamaade tööandjate keskliidu ja ettevõtlusorganisatsioonidega kirja Euroopa Liidu kaasseadusandjatele ja juhtis tähelepanu ettevõtjate murekohtadele, mis seotud hoolsuskohustuse direktiiviga.

Osaleme Euroopa sotsiaalpartnerite tasandil läbirääkiva kaugtöö raamleppe ettevalmistustes ja ettevõtjate seisukoha kujundamises.

Külastasime Tööandjate keskliidu delegatsiooniga Euroopa Komisjoni, et arutada roheleppe, konkurentsivõime ja siseturu teemasid.

Suhtlesime ja tegime aktiivselt koostööd kolleegidega teistest liikmesriikidest.

Kommunikatsioon

Keskmiselt ilmus aasta vältel Eesti Tööandjate Keskliidu kohta 100 meediakajastust kuus. Meediakajastuste osakaal oli samal tasemel eelneva majandusaastaga püsides 40% tasemel võrreldes sarnase valdkonna organisatsioonidega.

Olles avaliku arvamuse üks kujundajatest, vastasime kogu perioodil hulgaliselt ajakirjanduse päringutele ning tutvustasime oma seisukohti erinevatel konverentsidel ja seminaridel. Samuti osalesime mitmete riiklike ja eraalgatuslike mõttekodade ja töögruppide töös.

Avaldasime keskliidu veebilehel 45 tööandjate seisukohta, mis olid suunatud nii poliitikakujundajatele kui laiemale avalikkusele.

Valimiste eel koostasime traditsioonilise Tööandjate manifesti pealkirjaga „Aeg on olla ajast ees“, kus sõnastasime 50 Eesti arengut takistavat probleemi ning nende lahendust.

Ettevõtluskeskkonnas oluliste teemade käsitlemiseks ja Eesti Tööandjate Keskliidu tegevuse mõju suurendamiseks jätkasime raadiosaadetega „Tööandjate podcast“, mille raames oli Äripäeva raadio eetris kuus saadet. Tutvustasime selles Tööandjate manifestis sõnastatud ettevõtete arengut takistavaid tegureid ja pakkusime neile lahendusi.

Jätkasime liikmetele suunatud ürituste sarjaga „Tööandjate ärikohting“, kus kord kuus saavad Eesti Tööandjate Keskliidu liikmed kohtuda Eestis oluliste ekspertidega, et arutada aktuaalsetel teemadel. Aasta jooksul toimus 11 sündmust.

Korraldasime 16. veebruaril tööandjate aastakonverentsi „Tuulelohe lend 2023“. Konverentsi pealkiri „Aeg on olla ajast ees“ peegeldas parlamendi valimiste eel tööandjate ootust Eesti riigi juhtimisele – murda välja kriisidele reageerimise lõksust, teha vajalikud otsused ja strateegilised valikud. Otsisime lahendusi probleemidele tööturul, hariduses, riigijuhtimises ja majandusel.

Konverentsil esines peaaegu 20 Eesti ja välismaist ettevõtjat ning tippjuhti. Teiste seas näiteks riigipea Alar Karis, Kai Realo, Erkki Raasuke, Jaanus Vihand, Sten Tamkivi, Hando Sutter, Marek Kiisa jt. Rahvusvahelist kogemust jagas Swedbank Grupi president ja tegevjuht Jens Henriksson. Sündmusel osales enam kui 260 inimest Kruisiterminalis kohapeal ja veebis.

Andsime regulaarselt välja tööandjate elektroonilisi infokirju, mis on mõeldud nii üksnes liikmetele, aga ka Tööandjate tegemistest huvitatud laiemale ringile, samuti algatuse „Annetame Aega“ ja innovatsiooni infokirja.

Korraldasime kohtumisi poliitikute ja ekspertidega, viisime läbi liikmetele mõeldud praktilisi veebiseminare ning koostasime infokirju, et toetada ettevõtteid energiakriisis ja muutavas majandusolukorras.

Panustasime algatusse „Annetame Aega“, mis kutsub tööandjaid üles andma ühe päeva oma töötajatele meeskondlikuks heategevuseks. Majandusaasta lõpuks oli algatusega liitunud 40 ettevõtet, kes annetasid kokku 8469 päeva.

Fookus järgmiseks aastaks

Eesti Tööandjate Keskkliit jätkab 2023-2024. aastatel oma põhitegevustega, mis on suunatud meie põhikirjaliste ja „Tööandjate manifestis“ välja toodud eesmärkide täitmiseks.

2022. aasta sügisel valminud järjekordse „Tööandjate manifestiga“ andsime tööandjate poolset suunist poliitikakujundajatele Eesti majanduse ja ühiskonna arenguks ning jõukuse kasvuks. Jälgime, et need teemad saaksid vajaliku tähelepanu ja räägime kaasa nende vajalike muutuste elluviimiseks.

Jätkame innovatsiooni ja rohepöördesse panustamist, et toetada Eesti riigi ja ettevõtete energiasõltumatuse suurendamist ning tõsta seeläbi meie konkurentsivõimet.

Aitame riigil teha tarku valikuid, mis toetavad inimeste toimetulekut, ettevõtete arengut ja demokraatia püsimist kogu Euroopas.